

عنوان مقاله:

ارزیابی صفات زراعی ژنوتیپ های انتخابی از توده های بومی گلرنگ در دو کشت بهاره و تابستانه

محل انتشار:

فصلنامه علوم آب و خاک، دوره 10، شماره 3 (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

حمیدرضا باقری
قدرت الله سعیدی
پرویز احسان زاده

خلاصه مقاله:

گلرنگ (*Carthamus tinctorius L.*) یکی از گیاهان دانه روغنی است که به دلیل سازگاری وسیع آن با عوامل محیطی می تواند در تامین دانه های روغنی کشور بسیار سهیم باشد. گلرنگ در منطقه اصفهان، بعد از برداشت غلات دانه ریز و به عنوان کشت دوم در سطح نسبتا وسیعی کشت می شود. ژنوتیپ های مناسب جهت کاشت زود هنگام بهاره و یا تابستانه به عنوان محصول دوم می تواند نقش بسزایی در افزایش تولید این محصول داشته باشند. این پژوهش به منظور ارزیابی صفات زراعی شش لاین انتخاب شده از توده های بومی گلرنگ به همراه توده بومی کوسه به عنوان شاهد در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با 4 تکرار در دو تاریخ کاشت زود هنگام بهاره (25 اسفند) و تابستانه (31 خرداد) در مزرعه تحقیقاتی دانشگاه صنعتی اصفهان به انجام رسید. نتایج نشان داد که تاریخ کاشت تابستانه موجب کاهش معنی دار میانگین صفات تعداد روز تا 50 درصد جوانه زنی، تعداد روز تا شروع و 50 درصد گل دهی، تعداد روز تا رسیدگی و ارتفاع بوته گردید، ولی صفات شاخص برداشت، عملکرد دانه در بوته و در واحد سطح و عملکرد روغن در تاریخ کاشت تابستانه افزایش داشتند. اجزای عملکرد به جز وزن صد دانه در دو تاریخ کاشت اختلاف معنی داری نداشتند، ولی وزن صد دانه به طور قابل توجه و معنی دار در تاریخ کاشت تابستانه بیشتر بود. بر اساس میانگین ژنوتیپ ها، عملکرد دانه در تاریخ کاشت بهاره و تابستانه به ترتیب برابر 2498 و 2845 کیلوگرم در هکتار و عملکرد روغن نیز در تاریخ های کاشت به ترتیب برابر با 820 و 867 کیلوگرم در هکتار بود. در تاریخ کاشت اول عملکرد دانه ژنوتیپ ها بین 1876 کیلوگرم در هکتار و مربوط به توده کوسه (ژنوتیپ شاهد) تا 2908 کیلوگرم در هکتار و مربوط به لاین E2428 (لاین انتخابی از یک توده بومی اصفهان) متغیر بود. در تاریخ کاشت دوم، عملکرد دانه ژنوتیپ ها بین 2124 تا 3186 کیلوگرم در هکتار و به ترتیب مربوط به لاین های S3110 (لاین انتخابی از توده بومی خراسان) و C111 (لاین انتخاب شده از توده کوسه) تغییرات داشت. در ضمن توده کوسه به عنوان شاهد در تاریخ کاشت تابستانه دارای عملکرد دانه برابر 2965 کیلوگرم در هکتار بود. در تاریخ کاشت های اول و دوم، لاین های E2428 و C116 (لاین انتخاب شده از توده کوسه) به ترتیب با مقادیر 9/33 درصد و 3/32 درصد، بیشترین درصد روغن را به خود اختصاص دادند. علت وجود اثر متقابل معنی دار بین ژنوتیپ و تاریخ کاشت برای صفت عملکرد دانه و روغن در واحد سطح، بیشتر ناشی از کاهش عملکرد دانه ژنوتیپ های E2428 و S3110 در تاریخ کاشت دوم نسبت به تاریخ کاشت اول بود.

کلمات کلیدی:

Safflower, Planting Date, Agronomic Traits, گلرنگ، تاریخ کاشت، صفات زراعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1205180>

